

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Niechlów

Wprowadzenie

1. Podstawą prawną podjęcia przez Radę Gminy Niechlów uchwały w sprawie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Niechlów”, zwanego dalej programem, jest art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.)
2. Obowiązkiem Gmin jest wyłapywanie oraz zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom, tj. zwierzętom, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały. Program ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, (w szczególności psów i kotów), kotów wolno żyjących oraz zwierząt gospodarskich.

Znaczna większość działań określonych w Programie dotyczy psów i kotów, z uwagi na fakt, iż bezdomność u tej grupy zwierząt jest najliczniejsza zarówno w Gminie Niechlów, jak i w całym kraju.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne – realizatorzy programu

§1

Ilekróć w uchwale jest mowa o:

1. **Ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.)
2. **Gminie** – należy przez to rozumieć Gminę Niechlów.
3. **Wójt** – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Niechlów.
4. **Schronisku** – należy przez to rozumieć Andżelikę Barczak prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą GABINET WETERYNARYJNY LEK. WET. ANDŻELIKA BARCZAK SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT „PSIA OSTOJA” mieszczące się w Pieczyskach przy ul. Szkolnej 14, 98-400 Wieruszów.
5. **Przychodni weterynaryjnej** – należy przez to rozumieć PRZYCHODNIĘ

WETERYNARYJNĄ MULTIVET LEK. WET. PIOTR TRZMIEL, mieszcząca się pod adresem Nowa Wieś 42, 67 – 400 Wschowa.

6. **Podmiocie prowadzącym gospodarstwo rolne** – należy przez to rozumieć Tomasza Bojanka prowadzącego gospodarstwo rolne, mieszczące się pod adresem Karów 14, 56-215 Niechlów.
7. **Programie** – należy przez to rozumieć Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Niechlów.
8. **Zwierzętach bezdomnych** – należy przez to rozumieć zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka bez możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby pod opieką której trwale dotąd pozostawały.
9. **Spółecznym opiekunie** – należy przez to rozumieć osobę sprawującą opiekę nad kotami wolno żyjącymi, która dobrowolnie i bez wynagrodzenia podejmuje się opieki nad nimi i jest wpisana do rejestru prowadzonego przez Urząd Gminy.

§2

1. Realizację programu koordynuje Wójt Gminy Niechlów.
2. Uczestnikami programu są:
 - a) Gmina Niechlów,
 - b) Schronisko,
 - c) Przychodnia weterynaryjna,
 - d) Podmiot prowadzący gospodarstwo rolne,
 - e) Organizacje pozarządowe, których celem statutowym jest ochrona zwierząt,
 - f) Społeczni opiekunowie kotów wolno żyjących,
 - g) Właściciele kotów i psów.

Rozdział 2

Cele i zadania programu

§3

Celem Programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Niechlów, zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom domowym i gospodarskim oraz wolno żyjącym kotom, przebywającym w granicach administracyjnych Gminy Niechlów, a także zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

§4

Zadania priorytetowe Programu obejmują:

1. Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Niechlów.
2. Zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt na terenie Gminy Niechlów poprzez obowiązkową sterylizację, kastrację oraz czipowanie zwierząt przebywających w schronisku.
3. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt.
4. Odławianie bezdomnych zwierząt.
5. Sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie.
6. Promowanie prawidłowej postawy i zachowania ludzi w stosunku do zwierząt oraz edukacja społeczeństwa w zakresie obowiązków spoczywających na właścicielach i opiekunach kotów oraz psów, jak również właścicieli zwierząt gospodarskich.
7. Zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom.
8. Uspianie ślepych miotów zgłaszanych przez mieszkańców.
9. Zapewnienie całodobowego dyżuru - opieki weterynaryjnej, w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.
10. Zachęcanie mieszkańców posiadających zwierzęta domowe do ograniczenia populacji, poprzez finansowanie zabiegów sterylizacji, kastracji, czipowania psów oraz sterylizacji, kastracji kotów mających właścicieli, w całości przez Gminę Niechlów, zgodnie z regulaminem akcji.
11. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca zwierzętom gospodarskim.

Rozdział 3

Odlawianie bezdomnych zwierząt i zapewnienie im miejsca w schronisku dla zwierząt

Realizacja Programu odbywa się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.) w szczególności z zachowaniem zasad humanitarnego traktowania zwierząt.

§5

1. W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców oraz zdrowie i byt zwierząt, odlawianie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy będzie miało charakter stały i odbywało się będzie w odniesieniu do pojedynczych zgłoszeń dotyczących blakających się i pozostawionych bez opieki zwierząt, które mogą powodować zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców.
2. Odlawianiem i dostarczaniem do schroniska bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Niechlów zajmuje się schronisko, z którym współpracuje Gmina.
3. Zgłoszenie dot. bezdomnego zwierzęcia przyjmuje Urząd Gminy, który zgłasza

konieczność odłowienia do współpracującego z Gminą schroniska.

4. Poza godzinami pracy Urzędu, w przypadku napotkania porzuconego psa lub kota, w szczególności pozostawionego na ulicy, zgodnie z art. 9a ustawy o ochronie zwierząt, mieszkańcy mają obowiązek powiadomić o tym najbliższe schronisko dla zwierząt, straż gminną lub Policję.
5. W sytuacji gdy osoba dokonująca zgłoszenia tułającego się zwierzęcia, wyrazi chęć przetrzymania go do momentu znalezienia mu nowego właściciela, przyjazdu osób uprawnionych z ramienia schroniska, bądź Urzędu Gminy, organ zobowiązuje się do zapewnienia pokarmu dla zwierzęcia.
6. Odławianie, o którym mowa w ust. 2 prowadzone będzie za pomocą specjalistycznego sprzętu, który nie będzie stwarzał zagrożenia dla życia i zdrowia wyłapanych zwierząt, a także nie będzie zadawał im cierpienia.
7. Po odłowieniu zwierzęcia domowego, zostaje ono przewiezione do schroniska dla bezdomnych zwierząt „PSIA OSTOJA” mieszczącego się w Pieczyskach przy ul. Szkolnej 14, 98-400 Wieruszów, które zapewnia właściwe warunki bytowania zwierząt, zgodnie z ich podstawowymi potrzebami:
 - dostęp do odpowiedniego pożywienia i świeżej wody,
 - ochronę przed warunkami atmosferycznymi,
 - należytą opiekę weterynaryjną.
8. Odłowione zwierzęta gospodarskie podlegają przewiezieniu do gospodarstwa rolnego wskazanego w § 12.
9. Organy Gminy sprawują nadzór nad działalnością schroniska, mając na uwadze, aby wykonywane zadania o których mowa w §5, odbywały się zgodnie z wymogami humanitarnej ochrony zwierząt.
10. W razie stwierdzenia niezgodności działań schroniska z przepisami prawa, organy Gminy niezwłocznie zawiadamiają właściwe instytucje publiczne o zaobserwowanych uchybieniach.

Rozdział 4

Opieka nad wolno żyjącymi kotami

§6

1. Sprawowanie opieki nad kotami wolnożyjącymi, w tym ich dokarmianie realizowane jest przez Urząd Gminy współpracujący z organizacjami społecznymi oraz opiekunami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona zwierząt poprzez:
 - a) ustalenie miejsc, w których przebywają koty wolno żyjące, na podstawie zgłoszeń

mieszkańców ;

- b) prowadzenie rejestru społecznych opiekunów kotów wolno żyjących oraz rejestru udzielonej im pomocy;
 - c) dokarmianie dziko żyjących kotów na terenie ich przebywania, za zgodą i w porozumieniu z właścicielami lub zarządcą nieruchomości, na której zwierzęta przebywają, poprzez wydawanie karmy społecznym opiekunom kotów wolno żyjących, zarejestrowanych w Urzędzie Gminy Niechlów. Dokarmianie kotów odbywać się będzie w okresie jesienno-zimowym od 15 listopada do 15 marca następnego roku, kiedy to samodzielne zdobycie pokarmu przez zwierzęta, ze względu na niekorzystne warunki atmosferyczne, będzie utrudnione;
 - d) zakup i wydawanie karmy przez Gminę;
 - e) podejmowanie interwencji w sprawach kotów wolno żyjących przy udziale organizacji pozarządowych i Policji.
2. Społeczny opiekun wpisany do rejestru:
- staje się osobą uprawnioną do odbierania karmy przeznaczonej dla kotów wolno żyjących w ilościach ustalonych przez Gminę;
 - ma prawo do złożenia wniosku na bezpłatne zabiegi kastracji, sterylizacji oraz podstawowego leczenia kotów wolnożyjących w lecznicach, z którymi Gmina zawarła umowę zgodnie z regulaminem akcji sterylizacji i kastracji kotów i psów właścicielskich oraz akcji znakowania psów na terenie Gminy Niechlów;
 - udziela pomocy przy odławianiu kotów wolnożyjących na zabiegi kastracji i sterylizacji oraz ich wypuszczeniu w miejscu bytowania;
 - informuje na bieżąco Urząd o zmianie liczby kotów wolnożyjących w stadzie;
3. Wolno żyjące koty są elementem ekosystemu - ich obecność odgrywa znaczącą rolę w zapobieganiu rozprzestrzeniania się gryzoni. Koty te nie są zwierzętami bezdomnymi, dlatego nie należy ich wyłapywać ani przekazywać do schroniska, lecz stwarzać warunki bytowania w miejscach ich dotychczasowego schronienia.

Rozdział 5

Ograniczenie populacji bezdomnych zwierząt

§7

1. **Ograniczenie populacji** rozrodu bezdomnych zwierząt poprzez sterylizację i kastrację zwierząt, w szczególności psów i kotów, realizują:
- a) Schronisko, poprzez obowiązkowe przeprowadzenie zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt przyjętych do schroniska z wyjątkiem zwierząt u których

stwierdzone zostaną przeciwwskazania do wykonywania tych zabiegów, z uwagi na stan zdrowia lub wiek. Zabieg kastracji albo sterylizacji może być wykonany dopiero po upływie 15 dni liczonych od dnia przyjęcia zwierzęcia do schroniska.

b) Gmina Niechlów poprzez zapewnienie finansowania właścicielom psów i kotów kosztów sterylizacji i kastracji, według zasad określonych w regulaminie akcji sterylizacji i kastracji kotów i psów właścicielskich oraz akcji znakowania psów.

2. Usypianie ślepych miotów realizują:

a) Schronisko poprzez dokonywanie przez lekarza weterynarii zabiegów usypiania ślepych miotów przyjętych do schroniska dla bezdomnych zwierząt,

b) Gmina Niechlów poprzez zawarcie umowy z Przychodnią weterynaryjną w celu świadczenia usług w tym zakresie oraz przyjmowania zgłoszeń od mieszkańców o konieczności wykonania zabiegu.

§8

Zabieg usypienia może przeprowadzać wyłącznie lekarz weterynarii, z którym Gmina ma zawartą umowę na świadczenie usług w tym zakresie tj. PRZYCHODNIA WETERYNARYJNA MULTIVET LEK. WET. PIOTR TRZMIEL, mieszcząca się pod adresem Nowa Wieś 42, 67 – 400 Wschowa.

Zwłoki usypionych zwierząt muszą być odpowiednio zabezpieczone do czasu zabrania ich przez odpowiednie służby do tego przeznaczone, a następnie poddane utylizacji.

Gmina Niechlów pokrywa w 100 % koszty usypienia ślepych miotów psów lub kotów. Zabiegi te finansowe są wyłącznie właścicielom lub opiekunom zwierząt, którzy zamieszkują teren Gminy Niechlów.

§9

Elektroniczne znakowanie (czipowanie) zwierząt, w szczególności psów i kotów realizują:

1. Schronisko poprzez czipowanie bezdomnych zwierząt przyjmowanych do Schroniska. Dane o zaczipowanych zwierzętach, wprowadzane są do Międzynarodowej Bazy Danych SAFE – ANIMAL, zrzeszonej w European Pet Network, po dokończeniu procesu adopcji zwierzęcia.

2. Urząd Gminy Niechlów poprzez prowadzenie akcji bezpłatnego czipowania psów, których właściciele bądź opiekunowie zamieszkują Gminę Niechlów.

Rozdział 6

Opieka nad zwierzętami

§10

1. Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Niechlów realizują:
 - a) Schronisko poprzez przyjmowanie zwierząt bezdomnych, odebranych na zlecenie, podczas interwencji z udziałem oddelegowanych pracowników Urzędu Gminy, bądź na podstawie zgłoszeń społeczeństwa kierowanych do Urzędu Gminy,
 - b) Urząd Gminy Niechlów poprzez wskazanie gospodarstwa rolnego, zapewniającego miejsce dla zwierząt gospodarskich.

§11

Wskazanie **gospodarstwa rolnego** w celu zapewnienia miejsca zwierzętom gospodarskim ma miejsce w następujących sytuacjach:

- a) czasowego zatrzymania zwierzęcia z powodu znęcania się lub złych warunków bytowych, których dopuszcza się właściciel bądź opiekun zwierzęcia,
- b) w odniesieniu do zwierząt bezdomnych, przez co należy rozumieć zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zbłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały.

§12

Zapewnienie opieki zwierzętom gospodarskim w przypadku ich odebrania właścicielowi, będzie realizowane przez umieszczenie ich w gospodarstwie rolnym – Tomasz Bojanek prowadzący gospodarstwo rolne, mieszczące się pod adresem Karów 14, 56-215 Niechlów.

Zapewnienie opieki nad bezdomnymi zwierzętami gospodarskimi odbywać się będzie przy współpracy z powiatowym lekarzem weterynarii oraz poprzez sprawdzenie ich statusu w rejestrze ARiMR.

§13

1. Gmina finansuje opiekę weterynaryjną nad zwierzętami, które wskutek zdarzeń drogowych ze swoim udziałem odniosły obrażenia na terenie Gminy Niechlów. Zapewnienie całodobowej gotowości pogotowia weterynaryjnego realizowane będzie przez PRZYCHODNIĘ WETERYNARYJNĄ MULTIVET LEK. WET. PIOTR TRZMIEL, mieszczącą się pod adresem Nowa Wieś 42, 67 – 400 Wschowa.
2. Jeżeli z jakichkolwiek przyczyn wykonawca – PRZYCHODNIA WETERYNARYJNA MULTIVET LEK. WET. PIOTR TRZMIEL, nie będzie w stanie świadczyć przedmiotu

umowy (mowa tu o jednorazowych sytuacjach), dopuszczalne jest skorzystanie z usług innego podmiotu, który świadczy usługi na podstawie tożsamy przepisów prawa. Usługa realizowana na podstawie zlecenia wystawionego przez Zleceniodawcę – Urząd Gminy.

3. Wszelkie sytuacje dotyczące zdarzeń z udziałem zwierząt z terenu Gminy Niechlów nieujęte w niniejszym programie, mogą zostać wydatkowane po wcześniejszej akceptacji i zatwierdzeniu Kierownika Referatu Rozwoju i Ochrony Środowiska oraz Wójta Gminy Niechlów.

Rozdział 7

Formy przeciwdziałania bezdomności zwierząt i edukacji mieszkańców

§14

1. Schronisko prowadzi aktywne poszukiwania nowych właścicieli dla zwierząt w nim przebywających na stronie internetowej schroniska - <https://psiaostoja.pl/>, na której umieszcza informacje o odłowionych zwierzętach oraz o procedurach i wymogach dot. adopcji tych zwierząt.
2. Gmina kształtuje świadomość mieszkańców w zakresie metod walki z bezdomnością zwierząt domowych i gospodarskich poprzez:
 - a) udostępnianie ogłoszeń dotyczących odłowionych zwierząt na stronie internetowej Urzędu - <https://www.niechlów.pl/index.php/srodowisko-i-rolnictwo/druki-do-pobrania/odlowione-zwierzeta>
 - b) kampanie informacyjne propagujące przeprowadzenie zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt zmierzających do trwałego pozbawienia zwierzęcia zdolności płodzenia, kładąc nacisk na zalecenia natury weterynaryjnej oraz społecznej,
 - c) finansowanie akcji sterylizacji, kastracji i elektronicznego znakowania psów oraz sterylizacji i kastracji kotów, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają.
 - d) w celu podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców gminy w zakresie obowiązków, jakie ciążą na osobach utrzymujących zwierzęta domowe, będą zamieszczane w lokalnej prasie artykuły poświęcone obowiązkom ich właścicieli.

Rozdział 8
Finansowanie programu

§15

1. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Programu zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Niechlów na 2026 rok w kwocie **117.663,90zł** i będą wydatkowane na pokrycie kosztów:
 - a) odławiania bezdomnych zwierząt oraz zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt wraz z obowiązkową ich sterylizacją, kastracją, czipowaniem, kwota **66.333,90 zł**;
 - b) zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w gospodarstwie rolnym, kwota **1.000,00 zł**;
 - c) usług weterynaryjnych objętych Programem, tj. zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, leczenia zwierząt, usypiania ślepych miotów, akcji sterylizacji i kastracji kotów i psów właścicielskich oraz akcji znakowania psów, kwota **47.330,00 zł**;
 - d) zakupu karmy w celu dokarmiania kotów wolno żyjących oraz zwierząt znajdujących się pod czasową opieką oczekujących na odbiór pracowników schroniska, kwota – **3.000,00 zł**;
 - e) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt – bezkosztowo.
2. W przypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych z zakresu niniejszego Programu (stwarzających zagrożenie dla ludzi lub zwierząt), dopuszcza się zwiększenie środków finansowych na realizację zadań z zakresu opieki nad zwierzętami bezdomnymi.
3. Środki finansowe wydatkowane będą poprzez zlecenie działań wynikających z Programu przez pracowników Urzędu Gminy poszczególnym podmiotom, bądź zlecenie zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.).
4. Zapłata należności odbywać się będzie po zrealizowaniu zadań, o których mowa w §15 pkt. 1, po otrzymaniu prawidłowo sporządzonego pod względem formalno – rachunkowo – prawnym dowodu księgowego: rachunku bądź faktury.
5. Wydatkowanie środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu, odbywać się będzie w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasad uzyskania najlepszych efektów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, na podstawie umów, których przedmiotem są usługi związane z realizacją programu.